Черкаський державний технологічний університет
Факультет гуманітарних технологій
Кафедра прикладної лінгвістики та перекладу

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Вступ до соціо та психолінгвістики»

Освітній рівень	Перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	вибіркова
Спеціальність	035 Філологія
Освітня програма	Прикладна лінгвістика, Переклад та міжнародна комунікація (німецька та англійська мови)
Обсяг дисципліни	4 кредити ECTS (120 годин)
Види аудиторних занять	Лекції, практичні заняття
Індивідуальні завдання	Підготовка тематичних презентацій, оглядів, індивідуальних проектів, тестування
Форма семестрового контролю	залік
Мова викладання	Українська, англійська

Предмет дисципліни	Закономірності взаємодії мови та суспільства (соціолінгвістика), психологічні та нейробіологічні механізми породження, сприйняття і засвоєння мовлення індивідом (психолінгвістика), а також інструменти мовного впливу та маніпуляції в різних комунікативних середовищах.
Мета викладання дисципліни	Метою викладання навчальної дисципліни є ознайомлення студентів з історією виникнення, актуальними проблемами і підходами в області таких дисциплін, як соціо та психолінгвістика.
Результати навчання	По завершенню курсу студенти повинні **знати**: методологічний апарат (концептуальні засади, термінологію та історію становлення соціо- та психолінгвістики як міждисциплінарних галузей); психологію мовлення (механізми та етапи онтогенезу мовлення (від ранніх стадій до повноцінного оволодіння мовою), а також когнітивні процеси, що лежать в основі породження та сприйняття тексту); соціальну динаміку мови (сутність процесів мовної

	соціалізації (засвоєння індивідом соціального досвіду через мову) та десоціалізації особистості); соціолінгвістичну типологію (параметри опису мовних ситуацій, специфіку мовної політики, а також особливості функціонування мов в умовах монолінгвізму, білінгвізму та полілінгвізму); методологію досліджень (специфіку емпіричних методів збору та аналізу даних у соціо- та психолінгвістиці (асоціативний експеримент, семантичний диференціал, соціолінгвістичне танкетування, глибинне інтерв'ю)); теорію мовного впливу (арсенал засобів (лексичних, граматичних, прагматичних) для здійснення прямого та непрямого мовного впливу на реципієнта); **вміти**: проводити прикладні дослідження (самостійно застосовувати методи соціо- та психолінгвістичного аналізу для збору даних, їх статистичної обробки та лінгвістичної інтерпретації); виявляти маніпулятивні стратегії (критично аналізувати тексти різної спрямованості (зокрема публіцистичного, медійного чи політичного дискурсу), розпізнаючи приховані інтенції автора, інструменти непрямого впливу та мовної маніпуляції); аАналізувати соціолінгвістичний контекст (пояснювати мовну поведінку індивіда через призму його соціальних характеристик (статус, гендер, освіта, вік, етнічна приналежність)); діагностувати мовні ситуації (оцінювати стан мовного середовища в певних регіонах чи соціумах, прогнозувати наслідки мовних контактів та конфліктів); адаптувати комунікативну стратегію (моделювати власне мовлення з урахуванням психологічного стану, соціального статусу реципієнта та умов комунікації для досягнення максимального прагматичного ефект).
Тематичний план дисципліни	**Тема 1**. Психолінгвістика та соціолінгвістика як лінгвістичні дисципліни. **Тема 2.** Мовна соціалізація та десоціалізація особистості. **Тема 3**. Онтогенез мовлення. **Тема 4**. Соціальні функції мови. Мова як засіб впливу на суспільство**.**

	Тема 5. Мовна ситуація. Моно- та полілінгвізм. **Тема 6**. Етносоціолінгвістика та етнопсихолінгвістика**.** Мова та народ. Мова та вік. Мова та гендерні особливості. Мова та стать. Мова та територія. **Тема 7**. Методи дослідження у соціо- та психолінгвістиці. **Тема 8**. Методи прямого та непрямого мовного впливу на реципієнта.
Політика дисципліни	Навчальна дисципліна «Вступ до соціо та психолінгвістики» є вибірковою для студентів, які здобувають освітній ступінь бакалавр спеціальності 035 Філологія на 4 курсі навчання. Студент зобов'язаний в повному обсязі оволодіти знаннями, вміннями, практичними навичками та компетентностями. Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності здобувачів вищої освіти: - самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролів без використання зовнішніх джерел інформації (наприклад, окрім випадків дозволених викладачем, підготовки практичних завдань під час заняття); - списування під час модульного контролю знань заборонені (у т.ч. із використанням мобільних девайсів); - самостійне виконання індивідуальних завдань та коректне оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей. Політика щодо дотримання принципів та норм етики та деонтології здобувачами вищої освіти: - дії у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики та деонтології; - дотримання правил внутрішнього розпорядку НЗ, бути толерантними, доброзичливими та виваженими у спілкуванні. Політика щодо відвідування занять здобувачами вищої освіти: - присутність на всіх заняттях, підсумковому модульному контролі є обов'язковим з метою поточного та підсумкового оцінювання знань (окрім випадків з поважної причини). Політика дедлайну та відпрацювання здобувачами вищої освіти: - відпрацювання пропущених занять відбувається згідно з графіком відпрацювання та консультацій (окрім

	випадків з поважної причини); - відпрацювання пропущених занять з поважної причини відбувається у будь-який час, зручний для викладача, у т.ч. згідно з графіком відпрацювання та консультацій; - роботи, які здає студент з порушенням терміну без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від максимальної, наприклад тематична індивідуальна робота); - перескладання підсумкового модуля з метою підвищення оцінки не допускається, окрім ситуацій, передбачених Положенням про отримання диплома з відзнакою, чи невиконання програми дисципліни або неявки на модульний контроль з поважної причини.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Прізвище, ім’я, по-батькові	Гречуха Леся Олександрівна
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Наукове звання	доцент
Посада	доцент кафедри прикладної лінгвістики та перекладу
Місце роботи	ЧДТУ
Адреса кафедри	бул.Шевченка, 460, 1 корпус, к.809
Контактний телефон	0679933363
Профайл викладача	https://alt.chdtu.edu.ua/staff-of-the-department/
e-mail:	l.hrechukha@chdtu.edu.ua
Профайл дисципліни	https://moodle.chdtu.edu.ua/course/view.php?id=1441
Розклад консультацій	https://surl.li/xzosex